



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1223/2021
24.11.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Милене Рашић, Бате Цветковића и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Бојана Пантовића, поднетом против правноснажних решења Апелационог суда у Београду Кж1 702/20 од 06.08.2021. године и Кж2 1881/21 од 16.09.2021. године, у седници већа одржаној дана 24.11.2021. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Бојана Пантовића, па се **УКИДАЈУ** правноснажна решења Апелационог суда у Београду Кж1 702/20 од 06.08.2021. године у ставу II изреке и Апелационог суда у Београду Кж2 1881/21 од 16.09.2021. године и предмет враћа том суду на поновно одлучивање.

Образложење

Решењем Апелационог суда у Београду Кж1 702/20 од 06.08.2021. године у ставу I изреке одређено је да окривљеном АА, који је пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 702/20 од 03.11.2020. године на основу члана 423. тачка 2) ЗКП ослобођен од оптужбе за кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, припадају трошкови на име одбране од стране изабраног браниоца и исти су одмерени у износу од 46.500,00 динара, а падају на терет буџетских средстава суда. У ставу II изреке решења одбијен је захтев за накнаду трошкова на име састављања захтева за накнаду трошкова кривичног поступка од 30.07.2021. године поднетог од стране браниоца окривљеног АА – адвоката Бојана Пантовића у предмету Апелационог суда у Београду Кж1 702/20.

Решењем Апелационог суда у Београду Кж2 1881/21 од 16.09.2021. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА - адвоката Бојана Пантовића изјављена против решења Апелационог суда у Београду Кж1 702/20 од 06.08.2021. године.

Против наведених правноснажних решења захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Бојан Пантовић, због повреде закона из члана 441. став 4. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд укине решења Апелационог суда у Београду Кж1 702/20 од 06.08.2021. године и Кж2 1881/21 од 16.09.2021. године и предмет врати том суду на поновно одлучивање или да преиначи наведена решења тако што ће окривљеном АА досудити износ од 135.000,00 динара на име накнаде трошкова кривичног поступка и то на име састављања захтева за накнаду трошкова кривичног поступка и жалбе на првостепено решење износе од по 22.500,00 динара, а на име састављања захтева за заштиту законитости износ од 90.000,00 динара, те одредити исплату према специјалном пуномоћју у списима предмета.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

По налажењу Врховног касационог суда основано бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву указује да је побијаним решењима Апелационог суда у Београду Кж1 702/20 од 06.08.2021. године у ставу II изреке и Апелационог суда у Београду Кж2 1881/21 од 16.09.2021. године учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, јер су наведеним одлукама о трошковима кривичног поступка повређене одредбе члана 261. ЗКП и Тарифног броја 4. став 2. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

Наиме, из списка предмета произилази да је правноснажном пресудом Вишег суда у Београду К.бр.359/19 од 10.03.2020. године (потврђена пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 702/20 од 03.11.2020. године) окривљени АА на основу члана 423. тачка 2) ЗКП ослобођен од оптужбе за кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, те је одређено да се од окривљеног на основу члана 535. ЗКП одузима опојна дрога марихуана како је то ближе означено у изреци пресуде и одређено је да на основу члана 265. ЗКП трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда. Окривљени је преко браниоца - адвоката Бојана Пантовића дана 30.07.2021. године поднео Апелационом суду у Београду захтев за накнаду трошкова кривичног поступка насталих пред тим судом у укупном износу од 91.500,00 динара, у којем је определио трошкове који се односе на награду браниоца, а, између осталог, определио је и трошкове на име награде браниоцу за састављање захтева за накнаду трошкова кривичног поступка у износу од 45.000,00 динара, а све у складу са важећом Адвокатском тарифом.

Одлучујући о поднетом захтеву за накнаду трошкова кривичног поступка, Апелациони суд у Београду је у ставу I изреке побијаног првостепеног решења окривљеном АА на терет буџетских средстава суда досудио износ од 46.500,00 динара на име награде браниоцу – адвокату Бојану Пантовићу за присуство на седници већа Апелационог суда у Београду дана 21.05.2019. године по заменичком пуномоћју за адвоката Милана Вујина, док је у ставу II изреке побијаног првостепеног решења

одбио захтев за накнаду трошкова на име састављања захтева за накнаду трошкова кривичног поступка од 30.07.2021. године. У образложењу првостепеног решења наведено је да окривљеном нису признати трошкови на име награде браниоцу за састављање захтева за накнаду трошкова кривичног поступка из разлога јер суд налази да се не ради о стварним и нужним трошковима који су у корист одбране окривљеног, нити се то може сматрати као састављање осталих поднесака у кривичном поступку, обзиром да награда и нужни издаци подразумевају да је неку радњу адвокат предузео у циљу улоге браниоца, па се с тим у вези достављање суду трошковника не може сматрати поднеском у смислу кривичног поступка.

Другостепено веће Апелационог суда у Београду је, одлучујући о жалби браниоца окривљеног изјављеној против првостепеног решења, одбило жалбу као неосновану, налазећи да је првостепено решење правилно. У образложењу другостепеног решења наведено је да окривљеном правилно нису признати трошкови на име састављања захтева за накнаду трошкова поступка, обзиром да по ставу суда захтев за накнаду награде за састављање захтева за накнаду трошкова поступка није предвиђен Тарифом о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, нити је наведена радња коју је предузео бранилац по службеној дужности узрочно последично везана са благовременом, савесном и стручном помоћи окривљеном у одбрани, већ је адвокат трошковник доставио у своје име и за свој рачун, а без кога не би ни остварио право на накнаду трошкова кривичног поступка, при чему награда и нужни издаци подразумевају да је неку радњу адвокат предузео у циљу улоге браниоца, па се с тим у вези достављање суду трошковника не може сматрати поднеском у смислу кривичног поступка.

Одредбом члана 261. став 1. ЗКП прописано је да су трошкови кривичног поступка издаци учињени поводом поступка од његовог покретања до његовог завршетка, док је одредбом става 2. тачка 7) истог члана, између осталог, прописано да трошкови кривичног поступка обухватају награду и нужне издатке браниоца.

Одредбом члана 265. став 1. ЗКП је прописано да кад се обустави кривични поступак или се оптужба одбије или се окривљени ослободи од оптужбе, изрећи ће се у решењу, односно пресуди да трошкови кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 1) до 6) овог законика, нужни издаци окривљеног и нужни издаци и награда браниоца и пуномоћника (члан 103. став 3.), као и награда вештака и стручног саветника, падају на терет буџетских средстава суда.

Тарифним бројем 4. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката (у даљем тексту: Адвокатска тарифа) у ставу 1. је прописано и таксативно означено за састављање којих поднесака адвокату припада награда из Тарифног броја 1, док је ставом 2. истог Тарифног броја прописано да адвокату припада 50% награде из Тарифног броја 1. за састављање свих осталих поднесака у кривичном поступку.

Имајући у виду напред наведено, те цитиране одредбе ЗКП и Адвокатске тарифе, Врховни касациони суд налази да је побијаним првостепеним решењем у ставу II изреке и другостепеним решењем, на штету окривљеног АА, учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, јер су наведеним одлукама о трошковима кривичног поступка повређене одредбе члана 261. став 1. и став 2. тачка 7) и члана 265. став 1. ЗКП у вези Тарифног броја 4. став 2. Адвокатске тарифе. Ово са разлога јер окривљени, супротно закључцима датим у образложењима побијаних решења, има

право на накнаду трошкова кривичног поступка које је имао на име заступања од стране стручног лица - адвоката и то конкретно право на накнаду трошкова на име награде браниоцу за састављање захтева за накнаду трошкова кривичног поступка, а који трошкови, с обзиром на то да је окривљени правноснажно ослобођен од оптужбе, треба да падну на терет буџетских средстава, а не да исте сноси сам окривљени.

Наиме, по налажењу Врховног касационог суда, награда подразумева новчану накнаду која припада одређеном лицу за његов рад, у конкретном случају адвокату за обављене процесне радње у поступку, а наведени захтев за накнаду трошкова кривичног поступка спада у остале поднеске у кривичном поступку и представља поднесак у ширем смислу, обзиром да је сачињен ради остваривања права и интереса окривљеног у поступку пошто суд по службеној дужности не покреће поступак за досуду и исплату трошкова, већ то иницира управо окривљени преко браниоца таквим захтевом, тако да окривљени сходно Тарифном броју 4. став 2. Адвокатске тарифе (који је напред цитиран) има право на накнаду трошкова на име награде браниоцу за састављање захтева за накнаду трошкова кривичног поступка.

Како се, дакле, у поднетом захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Бојана Пантовића основано указује на учињену повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП, то је Врховни касациони суд усвојио као основан захтев и на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП укинуо побијана правноснажна решења Апелационог суда у Београду Кж1 702/20 од 06.08.2021. године у ставу II изреке и Апелационог суда у Београду Кж2 1881/21 од 16.09.2021. године, те списе предмета вратио том суду на поновно одлучивање у смислу разлога изнетих у овој пресуди, при чему ће суд у поновном поступку отклонити повреду закона на коју му је указано овом пресудом, након чега ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку, за коју ће дати јасне и аргументоване разлоге.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.